

Biuletyn Informacyjny

Wsparcie dla biznesu w zasięgu ręki

Central Poland - Business Support Network

PARP - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Warszawa - koordynator konsorcjum)

IMBiGS - Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (Warszawa)

UW-UOTT - Uniwersytet Warszawski, Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii (Warszawa)

FRP - Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości (Łódź)

TARR S.A - Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A (Toruń)

SWP - Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość (Sopot)

Redaktor naczelny: dr Ewa Sadowska-Kowalska

Zespół: Łukasz Kielan (ŁK)
Krzysztof Kucharski (KK)
dr Małgorzata Kurzyniec-Sikorska (MKS)

Skład i druk: Krzysztof Wiśniewski

Okładka: Nowy Dworzec Łódź Fabryczna
Foto: Travelarz - Praca własna, CC BY-SA 3.0 pl
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=54027929>

**Ośrodek Enterprise Europe Network
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości**
90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86
tel. 042 630-36-67 / faks 042 632-90-89
e-mail: fundacja@frp.lodz.pl
Czynne: poniedziałek - piątek / 8³⁰-16³⁰

Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Informacyjnym mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania.

BIULETYN DOSTĘPNY ON-LINE

www.frp.lodz.pl/biuletyn

Biuletyn Informacyjny jest wydawany przez Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi i współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków z programu COSME na lata 2014-2020 oraz ze środków budżetu państwa w ramach programu pn. „Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021.”

MINISTERSTWO
ROZWOJU

1 (138) 2017

ISSN: 1897 - 502X

NAJCZĘSTSZE WĄTPLIWOŚCI PRAWNE DOTYCZĄCE PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ Aleksandra Szymańczyk	4
EUROPEAN IPR HELPDESK CHINA IPR SME HELPDESK Walka z fałszerstwem w Internecie	8
NASZE PROJEKTY	9
BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W PRACY	10
DLA PRZEDSIĘBIORCÓW	12
INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW BADAWCZYCH/RAMOWYCH	14
OFERTY KOOPERACJI	19
OKIEM STATYSTYKA Ochrona zdrowia w województwie łódzkim	20
BIBLIOTEKA	22
WSPIERAJ ŁÓDZKĄ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości	23

NAJCZĘSTSZE WĄTPLIWOŚCI PRAWNE DOTYCZĄCE PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Aleksandra Szymańczyk

Prawo własności intelektualnej to jedna z najdynamiczniej rozwijających się dziedzin prawa, obok której nikt nie powinien przechodzić obojętnie. Prawo autorskie, wynalazki, znaki towarowe, licencje... to tylko niektóre aspekty, o których należy pamiętać prowadząc działalność gospodarczą, czy w aktywności naukowej. Właściwe korzystanie z praw własności intelektualnej to bowiem jeden z kluczowych czynników rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, pozwalających na osiągnięcie przewagi konkurencyjnej.

Prawo własności intelektualnej znajduje swoją regulację w następujących aktach prawnych:

1. ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych¹,
2. ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. o prawie własności przemysłowej²,
3. ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych³,

4. Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r.⁴,
5. Porozumieniu haskim w sprawie międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych przyjętym w Genewie dnia 2 lipca 1999 r.⁵,
6. a w niektórych aspektach związanych z ochroną praw własności intelektualnej również w ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁶.

Rezultaty ludzkiej działalności intelektualnej, określane często jako „*dobra niematerialne*”, można zasadniczo pogrupować na objęte prawami własności przemysłowej oraz prawami autorskimi, stąd podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia własności intelektualnej w Polsce są - spośród wymienionych wyżej unormowań - dwie pierwsze ustawy.

Warto przypomnieć, że określenie „*własność intelektualna*” zostało użyte

w nazwie konwencji sztokholmskiej z 1967 r. o ustanowieniu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (*World Intellectual Property Organization*), natomiast pojęcie „*własności przemysłowej*” jest dużo starsze i zostało użyte w nazwie konwencji paryskiej z 1883 r. o ochronie własności przemysłowej⁷.

1. Prawo autorskie

Przedmiotem ochrony prawa autorskiego jest utwór, czyli przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia⁸. Nie ma zamkniętego katalogu utworów. Utwór podlega ochronie od momentu jego ustalenia, czyli jego uzewnętrznienia w jakikolwiek sposób np. poprzez publikację. Utwór musi cechować się oryginalnością, czyli być efektem ludzkiej działalności o charakterze twórczym. Dodatkowo musi on mieć indywidualny charakter, czyli nie może być powtórzeniem innych rozwiązań twórczych. Jeżeli powyższe warunki zostaną speł-

1 Dz.U.2016.666 t.j.

2 Dz.U.2013.1410 t.j.

3 Dz.U.2001.128.1402

4 zmieniona w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r., w Hadze dnia 6 listopada 1925 r., w Londynie dnia 2 czerwca 1934 r., w Lizbonie dnia 31 października 1958 r. i w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r. - Akt sztokholmski z dnia 14 lipca 1967 roku (Dz.U.1975 r.9.51)

5 Akt genewski z dnia 2 lipca 1999 r. (Dz.U.2009.198.1522)

6 Dz.U.2003.153.1503. t.j.

7 P.Podrecki, *Pojęcie własności intelektualnej - zagadnienia terminologiczne* [w:] *Środki ochrony praw własności intelektualnej* [online], Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2010, [dostęp: 2016-12-16 14:38], dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/monografia/369233701/3>

8 Art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, dalej: pr. aut.

nione, wówczas mamy do czynienia z utworem. Prawa autorskie do niego przysługują twórcom. W prawie polskim istnieje domniemanie, iż twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze zostało uwidocznione na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnieniem utworu⁹.

Przysługujące twórcom prawa autorskie dzieli się na osobiste i majątkowe. Autorskie prawa osobiste są nierozdzielnie związane z twórcą i chronią one więź twórcy z utworem. Zaliczamy do nich prawo do: autorstwa utworu, oznaczenia go swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo, nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania, decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności, nadzoru nad sposobem korzystania z utworu¹⁰. Twórca może zgodzić się na udostępnianie utworu bez oznaczenia go swoim nazwiskiem, co nie oznacza jednak zrzeczenia się prawa do autorstwa utworu i nie upoważnia osób trzecich do przejmowania danego przejawu twórczości¹¹. Autorskie prawa majątkowe obejmują z kolei wyłączne prawo do korzystania z utworu, rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu¹².

Praca dyplomowa jako przedmiot prawa autorskiego

Dla większości z nas przygoda ze świadomym korzystaniem z prawa autorskiego pojawia się na etapie tworzenia pracy dyplomowej - licencjackiej, inżynierskiej czy magisterskiej. To wówczas pojawiają się zasadnicze pytania: *jak mogę uchronić moją pracę przed jej niechcianym wykorzystaniem, czy uczelni przysługują jakiegokolwiek prawa wobec napisanej przeze mnie rozprawy?*

Kwalifikacja pracy dyplomowej jako przedmiotu prawa autorskiego nie budzi wątpliwości. Z tego względu studentowi jako twórcy utworu w postaci pracy dyplomowej

przysługują autorskie prawa osobiste i majątkowe. W przypadku niechcianego wykorzystania rozprawy dyplomowej lub jej fragmentu przez osobę trzecią (np. w przypadku rozpowszechnienia pracy w Internecie) studentowi przysługuje prawo żądania usunięcia naruszeń, wydania bezprawnie uzyskanych z tego tytułu korzyści, opublikowania przeprosin, a nawet odszkodowania. Sama jednostka edukacyjna nie zapewnia ochrony swoim studentom, co oznacza, że autor utworu powinien podjąć samodzielne działania w tym zakresie.

Należy przy tym pamiętać, że jednostce edukacyjnej przysługuje przywilej pierwszej publikacji studenckiej pracy dyplomowej¹³. Powyższe oznacza ograniczone czasowo pierwszeństwo uczelni w udostępnieniu rozprawy dyplomowej studenta w formie egzemplarzowej. Uczelnia nie ma jednak prawa rozpowszechniać utworu studenta w Internecie, czy w inny sposób go eksploatować. Jednostka edukacyjna może skorzystać ze wskazanego uprawnienia w ciągu 6 miesięcy od obrony pracy dyplomowej - po tym czasie to student, który przygotował rozprawę dyplomową może ją opublikować.

Nie każda studencka praca dyplomowa objęta jest wyżej wskazaną normą. Art. 15 pr. aut. nie obejmuje prac doktoranckich sporządzanych w ramach studiów doktoranckich, a także prac przygotowanych przez słuchaczy studiów podyplomowych.

Pierwszeństwo publikacji przysługuje wyłącznie uczelniom w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, dotyczy ono zatem, co do zasady, świeckich szkół prowadzących wyższe studia oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego¹⁴.

Co prawda przepisy ustawy o prawie autorskich i prawach pokrewnych nie wskazują tego wyraźnie, jednakże należy uznać, iż publikacja studenckiej pracy dyplomowej wiąże się z koniecznością uiszczenia stosownego wynagrodzenia na rzecz jej autora.

Uczelnie często próbują pominąć ten wymóg poprzez postanowienia umowne i wewnętrzne regulaminy zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Jednakże należy wskazać, iż zgodnie z wyrokiem SOKiK z dnia 6 kwietnia 2006 r. zawieranie w umowach z uczelniami postanowienia o nieodpłatnym przeniesieniu na uczelnię autorskich praw majątkowych na wszelkich polach eksploatacji stanowi klauzulę niedozwoloną i jako takie jest nieważne¹⁵. Student, w świetle prawa cywilnego, uznawany jest za konsumenta.

Poza wskazanym wyżej prawem pierwszeństwa to student jest jedynym podmiotem praw autorskich majątkowych, co przesądza między innymi o zakazie udostępniania starych prac magisterskich przez macierzystą uczelnię - i to także w zakresie objętym dozwolonym użytkowaniem publicznym ze względu na brak uprzedniego ich rozpowszechnienia¹⁶.

Utwór objęty współautorstwem

Problem ustalenia czy ktoś jest współtwórcą utworu, czy nie, jest w praktyce bardzo trudny, a orzecznictwo sądowe na ten temat obszerne. Bardzo często zdarza się, iż dzieło jest wynikiem pracy pewnej grupy osób, co prowadzi do powstania wątpliwości odnośnie do tego, czy każda osoba, która wniosła wkład w jego powstanie może być uważana za współautora. Utwór objęty współautorstwem zasadniczo powstaje w drodze porozumienia autorów co do stworzenia dzieła, stąd należy się zgodzić ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z 19 lipca 1972 r., *„że dzieło współautorskie powinno być rezultatem wspólnego i niepodzielnego procesu twórczego. Każda współtwórczość zakłada czynny udział w procesie twórczym, w wyniku którego powstaje wspólne dzieło stanowiące owoc działalności duchowej współtwórców”*. Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach wskazuje, iż dla powstania dzieła współautorskiego ważnym jest, by współtwórca był osobą współde-

9 Art. 8 pr. aut.

10 Art. 16 pr. aut.

11 Wyrok Sądu Najwyższego z 23 listopada 2004 roku, I CK 232/04.

12 Art. 17 pr. aut.

13 Art. 15 pr. aut.

14 Art. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz.U.2016.1842 t.j.

15 sygn. akt XVII Amc 48/05

16 J. Barta, R. Markiewicz, 3.4. Inne podmioty praw autorskich, [w:] Prawo autorskie [online], Wolters Kluwer, [dostęp: 2016-12-22 10:51]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#!/monografia/369376704/19>

cydującą o ostatecznym kształcie dzieła. W związku z tym współtwórcami nie są osoby, których utwory użyto do powstania innego dzieła bez ich zgody.

Wszystkim współtwórcom przysługują wspólnie autorskie prawa majątkowe do stworzonego przez nich dzieła¹⁷, z tym, że korzystając z tych praw nie można godzić w interesy pozostałych współtwórców. Inaczej jest w przypadku autorskich praw osobistych - każdemu współtwórcy przysługuje pełnia praw z art. 16 pr. aut., tak jakby był on jedynym twórcą dzieła. Nie oznacza to jednak, że współtwórca dzieła może bez zgody innych decydować o publikacji utworu lub o wprowadzeniu do niego takich zmian, które naruszają jego dotychczasowy kształt lub treść.

Częstym zjawiskiem jest niejawnosć informacji o podmiotach przyczyniających się do powstania utworu. Przykładami tych zjawisk są dwa przeciwstawne sobie pojęcia: „ghostwriting” i „guest authorship”. Z „ghostwriting” mamy do czynienia w sytuacji, gdy ktoś wniósł istotny wkład w powstanie utworu, jednakże bez ujawnienia swojego nazwiska lub pseudonimu jako jednego z autorów lub bez ujawnienia swojego udziału w podziękowaniach lub wstępie stworzonego dzieła. „Guest authorship” polega na ujawnieniu jako współautora osoby, której wkład w utwór jest znikomy lub w ogóle nie miał miejsca.

Oglądanie filmów i seriali przez Internet

Filmy i seriale stanowią utwór w rozumieniu prawa autorskiego. Występują różne interpretacje przepisów w zakresie korzystania z filmów i seriali udostępnianych online. Najczęściej przyjmuje się, że oglądanie tych utworów udostępnionych za pomocą serwisów internetowych pozwalających na ich odtwarzanie w czasie rzeczywistym, to jest bez konieczności ich pobierania, zapisywania w pamięci urządzenia lub udostępniania innym osobom, nie stanowi naruszenia prawa autorskiego. Niezależnie od powyższego, w celu uniknięcia konfliktu z prawem najlepszym sposobem jest korzystanie z serwisów

strumieniowych oferujących Internautom utwory uzyskiwane z legalnych źródeł, od których zostały wszystkie należne autorom opłaty licencyjne.

2. Prawo własności przemysłowej

Przedmiotem ochrony prawa własności przemysłowej są dobra o charakterze niematerialnym uzewnętrznione za pomocą nośnika materialnego chronionego na podstawie przepisów prawa rzeczowego¹⁸. Prawa własności przemysłowej pozwalają na udzielenie praw wyłącznych na: wynalazki i wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, oznaczenia geograficzne oraz topografie układów scalonych, co pozwala uprawnionemu na zakazanie innym korzystania z dóbr intelektualnych wykorzystywanych w jego działalności gospodarczej.

Mam genialny pomysł!

Muszę go opatentować

Głowa pełna pomysłów często procen-tuje powstaniem innowacyjnego rozwiązania przynoszącego niemałe zyski, stąd oczywistym jest wystąpienie o ochronę własnego intelektu. Warto jednak wiedzieć, że sam pomysł, idea czy odkrycie pozostawione są poza ochroną. Ochronie podlega dopiero sposób ich wyrażenia, to jest ich konkretne wykorzystanie - realizacja.

Patentu udziela się zatem na wynalazki, które spełniają ustawowe warunki do jego uzyskania. Urząd Patentowy udziela patentu na wynalazki, które posiadają zdolność patentową. Dla oceny zdolności patentowej rozpatrywanego zgłoszenia niezbędne jest by zgłoszenie ujawniało wynalazek w sposób dostatecznie jasny i wyczerpujący, a zastrzeżenia patentowe były w całości poparte opisem wynalazku ujawniającym jego istotę i zawarty w nim wkład techniczny oraz określały w sposób zwięzły i jednoznaczny - przez podanie cech technicznych odnoszących się do budowy lub składu rozwiązania, względnie do sposobu technicznego oddziaływania na materię bądź nowego zastosowania znanego wytworu - zastrzegany wynalazek oraz zakres żądanej ochrony.

Zgodnie z prawem własności przemysłowej patenty są udzielane - bez względu na dziedzinę techniki - na wynalazki, które są nowe, posiadają poziom wynalazczy i nadają się do przemysłowego stosowania¹⁹. Nowość oznacza, że dane rozwiązanie - jako całość - nie jest częścią znanego już globalnie stanu techniki. Przez stan techniki rozumie się wszystko to, co przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania patentu, zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób²⁰. Za stanowiące część stanu techniki uważa się również informacje zawarte w zgłoszeniach wynalazków lub wzorów użytkowych, korzystających z wcześniejszego pierwszeństwa, nieudostępnione do wiadomości powszechnej, pod warunkiem ich ogłoszenia w sposób określony w ustawie. Najprościej mówiąc, nasze rozwiązanie jako całokształt środków i czynności, musi dotyczyć strefy techniki, czyli musi wchodzić w zakres działalności ludzkiej opartej na teorii wykonywania pracy w jakiejś dziedzinie. Rozwiązanie nie może dotyczyć sfery abstrakcji, z tego właśnie względu za wynalazek nie mogą być uznane: odkrycia, teorie naukowe i metody matematyczne, wytwory o charakterze jedynie estetycznym, plany, zasady i metody dotyczące działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gry, wytwory których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki, programy do maszyn cyfrowych, przedstawienie informacji²¹.

Nie wszystkie rozwiązania techniczne można jednak opatentować. Wśród przykładów rozwiązań, na które nie uzyskamy patentu znajdziemy:

1. wynalazki, których wykorzystanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami; nie uważa się za sprzeczne z porządkiem publicznym korzystanie z wynalazku tylko dlatego, że jest zabronione przez prawo;

17 Art. 9 pr. aut.

18 J. Szczotka, art. 1. [w:] Prawo własności przemysłowej. Komentarz [online], LEX, [dostęp: 2016-12-22 14:00]. Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/komentarz/587676013/473453>

19 Art. 24 Ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej, zwanej dalej: pr. przem.

20 Art. 25 pr. przem.

21 Art. 28 pr. przem.

2. odmiany roślin lub rasy zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby hodowli roślin lub zwierząt; nie dotyczy to mikrobiologicznych sposobów hodowli ani wytworów uzyskiwanych takimi sposobami;
3. sposoby leczenia ludzi i zwierząt metodami chirurgicznymi lub terapeutycznymi oraz sposoby diagnostyki stosowane na ludziach lub zwierzętach; nie dotyczy to produktów, a w szczególności substancji lub mieszanin stosowanych w diagnostyce lub leczeniu²².

Stan techniki brany pod uwagę przy ocenie poziomu wynalazczego jest rozumiany podobnie jak w przypadku oceny nowości, a to z tego względu, że to właśnie na tym poziomie ujawnia się innowacyjność rozwiązania, czyli cecha, która wyróżnia dany wynalazek na tle innych, istniejących już w strefie techniki.

Przemysłowa stosowalność wynalazku oznacza przede wszystkim możliwość odtworzenia i realizacji danego rozwiązania w sposób powtarzalny z identycznym skutkiem. Wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskiwany wytwór lub wykorzystywany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa²³.

Warto dodać, że za wynalazek nie uważa się ciała ludzkiego, w różnych jego stadiach formowania się i rozwoju oraz zwykłego odkrycia jednego z jego elementów, włącznie z sekwencją lub częściową sekwencją genu²⁴. Wynalazki muszą bowiem zawierać takie środki techniczne, które pozwolą na zaspokojenie praktycznych potrzeb, muszą one realizować konkretny cel o praktycznym znaczeniu.

Trolle patentowe

Kim jest troll? Są to osoby uzyskujące patenty na rozwiązania, których jeszcze nikt nie opatentował, przy czym bez woli korzystania z nich w praktyce. Ich działalność

koncentruje się głównie na podejmowaniu działań prawnych mających na celu uzyskanie odszkodowań lub opłat licencyjnych za rzekome naruszenia praw własności przemysłowej - przede wszystkim od mniejszych przedsiębiorstw.

Samo pojęcie trollowania patentowego (*ang. non-practicing entities*). powstało w latach 90. XX wieku i od tego czasu na stałe wpisało się do słownika pojęć biznesowych. Problem trolli patentowych dotyczy przede wszystkim Stanów Zjednoczonych i tych dziedzin, w których regulacje prawne nie nadążają za dynamicznie rozwijającymi się branżami. Z tego względu trolle patentowe najczęściej działają w branży IT.

Walka z trollami patentowymi polega przede wszystkim na podejmowaniu przez organy, takie jak polski Urząd Patentowy, działań zmierzających do zwiększenia staranności w zakresie udzielania wiarygodnych patentów oraz rozwój sądownictwa patentowego.

Autor: Aleksandra Szymańczyk, aplikant radcowski, Lubasz i Wspólnicy - Kancelaria Radców Prawnych sp.k.

22 Art. 29 pr. przem.

23 Art. 27 pr. przem.

24 Art. 933 pr. przem.

POTRZEBUJESZ PORADY PRAWNEJ? ZGŁOŚ SIĘ DO NAS!

Pro bono

Dyżury adwokatów w Fundacji!

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości - ośrodek Enterprise Europe Network oraz Izba Adwokacka w Łodzi zapraszają osoby prowadzące lub rozpoczynające działalność gospodarczą do korzystania z bezpłatnych porad prawnych, w tym również w zakresie prowadzenia działalności na rynku międzynarodowym.

W każdą środę, w godzinach 14-16 w siedzibie Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości pełnią dyżury adwokaci Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi. Osoby zainteresowane uzyskaniem bezpłatnych porad prawnych prosimy o zgłaszanie się telefonicznie (42 630 36 67) lub mailem na adres fundacja@frp.lodz.pl.

EUROPEAN IPR HELPDESK

Get your ticket to innovation!

Walka z fałszerstwem w Internecie

CHINA IPR SME HELPDESK

Vogmask, wykorzystująca do filtracji rewolucyjną tkaninę z mikrofibry, to wiodącą na rynku maska przeciw zanieczyszczeniom dostępna w Chinach. Firma Vogmask China została założona w 2013 roku przez Christophera Dobbinga. Będąc uprzednio konsultantem ds. edukacji, Christopher zauważył, że większość uczniów, z którymi pracował, wskazywało zanieczyszczenie powietrza jako największe wyzwanie stojące przed Chinami w ciągu kolejnych 10 lat. Wielu spośród nich cierpiało na choroby związane z układem oddechowym i nosiło przy sobie inhalatory. Poszukując dobrej maski, którą mógłby polecić swoim uczniom, skontaktował się z firmą Vogmask USA. Wkrótce po tym powstały firmy Vogmask UK oraz Vogmask China.

„Firma Vogmask China została założona w 2013 roku i od tego czasu nasze przedsiębiorstwo rozwija się w zawrotnym tempie,” opowiada Christopher. „Rynek produktów zabezpieczających przed zanieczyszczeniem wzrasta, a dopóki nie pojawiliśmy się na rynku w Chinach, nie były dostępne żadne dobre maski przeciw zanieczyszczeniom dla dzieci,” kontynuuje. „Nasze maski dostępne są w szpitalach, szkołach międzynarodowych oraz za pośrednictwem Internetu. Ponieważ projekty naszych masek mogą być dostosowywane, możemy sobie pozwolić na kre-

atywność w kwestii budowania marki. Vogmask to połączenie mody oraz funkcjonalności.”

Wkrótce po wejściu na rynek w serwisie Taobao, chińskiej platformie sprzedaży detalicznej w Internecie, pojawiły się falsyfikaty oraz nielicencjonowane produkty. Christopher tłumaczy: „Uważnie śledzimy rynek oraz przeprowadzamy cotygodniowe kontrole w Internecie. Z każdym tygodniem rośnie ilość produktów naruszających prawa – zarówno kopii naszych produktów, jak i nielegalnie importowanych oryginalnych towarów. Oznacza to, że sprzedawca nie uiścił wymaganego podatku importowego wynoszącego 17%.”

Christopher nawiązał kontakt z Punktem Pomocy poprzez Centrum MŚP z UE, gdzie otrzymał informacje na temat tego, jak usunąć produkty naruszające prawa z serwisu Taobao. „Okazało się to bardzo przydatne. Mamy też w chwili obecnej jasny pogląd na to, jak działać”, twierdzi Christopher. „Zaraz

po wejściu na rynek zarejestrowaliśmy w Chinach nasz znak towarowy. Ponieważ proces rejestracyjny może zająć tutaj trochę czasu, w dalszym ciągu czekamy na certyfikat rejestracji znaku towarowego. Potrzebujemy tego certyfikatu, aby udowodnić serwisowi Taobao, że marka stanowi naszą własność. Tylko wtedy procedura usuwania produktów naruszających prawa może zostać rozpoczęta.”

Poza ciągłą walką z fałszerzami w Internecie, Christopher wdrożył odpowiednią strategię PWI. Stwierdza: „Stosowane w naszych maskach filtry są zbyt zaawansowane, aby można było je tanio kopiować. Jakość fałszywych produktów nie jest nawet w przybliżeniu tak dobra, jak jakość produktów oryginalnych. Ludzie, będąc świadomymi problemów zdrowotnych wywołanych zanieczyszczeniem powietrza, nie chcą kupować tanich kopii zamiast oryginalnego produktu.” Według Christophera projekt masek ulega częstym zmianom, tak więc fałszerze

nie są w stanie za nimi nadążyć: „Projekt naszych masek zmienia się każdego roku. Ludzie pragną podążać za nowymi trendami, a zatem nie będą kupowali kopii zeszłorocznej wersji.”

Christopher udziela innym MŚP operującym w Chinach następujących rad: „Należy monitorować rynek, śledzić otoczenie biznesowe oraz stawiać czoła wyzwaniom, gdy tylko się pojawią. Warto rozpocząć proces rejestracji znaku towarowego tak szybko, jak to możliwe, ponieważ proces ten może zająć w Chinach dużo czasu. Ponieważ załatwianie różnych spraw trwa w Chinach dłużej niż w Zjednoczonym Królestwie, konieczne jest poświęcenie czasu wszystkim rejestracjom, aby dobrze zarządzać przedsiębiorstwem.”

Wnioski:

- ❖ Lepiej zarejestrować własność intelektualną w Chinach za wcześnie, niż za późno.

- ❖ Wszystkie duże chińskie platformy sprzedaży elektronicznej mają sposoby na usunięcie produktów naruszających prawa. Należy je wykorzystywać do walki z fałszerstwem w Internecie.
- ❖ Warto regularnie śledzić rynek, aby nadążyć za fałszerzami oraz podjąć natychmiastowe działania.

Aby uzyskać więcej informacji, należy zapoznać się z:

Vogmask China <http://vogmask.cn/>

Przewodnik Chińskiego Punktu Pomocy dla MŚP ds. PWI: „Ochrona PWI w Internecie na terytorium Chin” <http://www.ipr-hub.eu/>

Przewodnik Chińskiego Punktu Pomocy dla MŚP ds. PWI: „Jak usunąć produkty naruszające prawa własności z serwisów świadczących usługi z zakresu handlu elektronicznego w Chinach” <http://www.ipr-hub.eu/>

CHINA IPR SME HELPDESK

The **China IPR SME Helpdesk** supports small and medium sized enterprises (SMEs) from European Union (EU) member states to protect and enforce their Intellectual Property Rights (IPR) in or relating to China, Hong Kong, Macao and Taiwan, through the provision of **free information and services**. The Helpdesk provides jargon-free, first-line, confidential advice on intellectual property and related issues, along with training events, materials and online resources. Individual SMEs and SME intermediaries can submit their IPR queries via email (question@china-iprhelpdesk.eu) and gain access to a panel of experts, in order to receive **free and confidential first-line advice** within **3 working days**.

The China IPR SME Helpdesk is co-funded by the European Union.

To learn more about the China IPR SME Helpdesk and any aspect of intellectual property rights in China, please visit our online portal at <http://www.ipr-hub.eu/>.

NASZE PROJEKTY

Ochrona konsumentów w Unii Europejskiej z punktu widzenia przedsiębiorcy

W dniu 25 stycznia 2017 r. w Ośrodku Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości odbyło się kolejne spotkanie z cyklu **PRZEDSIĘBIORCA NA EUROPEJSKIM RYNKU**. Tym razem tematem przewodnim była ochrona konsumentów w prawie Unii Europejskiej.

O aspektach prawnych ochrony konsumenckiej mówili adw. Joanna Kaźmierczak oraz adw. Bartosz Zacharek. W trakcie seminarium uczestnicy mieli okazję zapoznać się z podstawowymi regulacjami dotyczącymi zasad sprzedaży usług czy produktów przez przedsiębiorców bezpośrednio konsumentom. Prowadzący szczególnie nacisk położyli na

omówienie tzw. klauzul niedozwolonych, których stosowanie w umowach jest niezgodne z prawem i grozi surowymi konsekwencjami.

W spotkaniu uczestniczył również Miejski Rzecznik Konsumentów w Łodzi Pan Zbigniew Kwaśniewski, który na zakończenie podzielił się z uczestnikami własnymi spostrzeżeniami, z punktu widzenia konsumenta. Podkreślał, że wciąż są firmy, które stosują niedozwolone klauzule w umowach i wykorzystują, często, niewiedzę i naiwność klientów (dot. to najczęściej umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa). Prawdą jest również, że często konsumenci są sami sobie winni, ponieważ nie czytają umów, które podpisują.

Jesteśmy przekonani, że nieuczciwych firm jest coraz mniej na rynku, a w przypadku części z tych firm stosowanie klauzul niedozwolonych może wynikać z niewiedzy, choć jak wiadomo *ignorantia legis non excusat*¹.

Zapraszamy do lektury naszego Biuletynu, w którym również publikujemy ciekawe artykuły dotyczące aspektów prawnych prowadzenia firmy.

ŁK

Wsparcie dla biznesu w zasięgu ręki

¹ nieznanostwo prawa nie jest usprawiedliwieniem (łac.)

BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE W PRACY

OŚRODEK ENTERPRISE EUROPE NETWORK
PRZY FUNDACJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

AMBASADOR BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA W PRACY W POLSCE

http://osha.europa.eu/pl

Światowy Dzień Walki z Rakiem

Został ustanowiony w lutym 2000r. w Paryżu, podczas Światowego Szczytu Walki z Rakiem. Przyjęto wtedy Kartę Paryską, w myśl której sygnatariusze - rządy krajów świata, zobowiązały się do stworzenia programów zapobiegania i leczenia chorób nowotworowych.

4 lutego przypada Światowy Dzień Walki z Rakiem. Z tej okazji Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy opracowała m.in. przegląd literatury i podsumowanie badań na temat rehabilitacji i powrotu do pracy po chorobie nowotworowej. Przypomina o planie działania na lata 2016-2019 dotyczącym substancji rakotwórczych.

Komisja Europejska sugeruje wprowadzenie zmian do Dyrektywy w sprawie czynników rakotwórczych i mutagenów (2004/37/WE) w celu zmniejszenia narażenia na 13 rakotwórczych substancji chemicznych w miejscu pracy i uwzględnienie respirabilnej krzemionki krystalicznej.

W internetowej encyklopedii OSHwiki można znaleźć artykuły na temat:

- substancji rakotwórczych, mutagennych i działających szkodliwie na rozrodczość
[https://oshwiki.eu/wiki/Carcinogenic,_mutagenic,_reprotoxic_\(CMR\)_substances](https://oshwiki.eu/wiki/Carcinogenic,_mutagenic,_reprotoxic_(CMR)_substances)
- obciążenia chorobami zawodowymi
https://oshwiki.eu/wiki/Burden_of_occupational_diseases
- dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego
https://oshwiki.eu/wiki/Occupational_exposure_limit_values

Więcej informacji:

<https://osha.europa.eu/pl/tools-and-publications/publications/rehabilitation-and-return-work-after-cancer-literature-review/view>

<https://osha.europa.eu/pl/tools-and-publications/publications/executive-summary-rehabilitation-and-return-work-after-cancer/view>

<https://osha.europa.eu/pl/themes/dangerous-substances/roadmap-to-carcinogens>

<https://roadmaponcarcinogens.eu>

<https://osha.europa.eu/en/legislation/directives/directive-2004-37-ec-carcinogens-or-mutagens-at-work>

<http://www.uicc.org>

Bezpieczniejsza i zdrowsza praca w każdym wieku - interaktywne wielojęzyczne narzędzie wizualizacji

Narzędzie opracowała EU-OSHA w projekcie *Bezpieczniejsze i zdrowsze warunki pracy dla osób w każdym wieku*.

Wielojęzyczne narzędzie wizualizacji umożliwia łatwe i szybkie korzystanie z zasobów informacyjnych. Pozwala analizować tendencje demograficzne, prezentuje aktualne strategie i polityki sprzyjające bezpiecznemu i zdrowemu starzeniu się przy zachowaniu aktywności zawodowej. Interaktywne tablice z wykresami zawierającymi fakty i liczby umożliwiają poznanie kluczowych danych i porównanie populacji danego kraju i całej UE. Użytkownicy mogą przeanalizować i porównać polityki, strategie i programy państw członkowskich UE. Profile krajowe prezentują syntetycznie sytuację w 31 krajach europejskich, wskazując linki do szczegółowych informacji nt. każdego kraju. Dostępne są analizy, sprawozdania i studia przypadków np. nt. rehabilitacji i powrotu do pracy oraz słownik stosowanych pojęć.

Więcej informacji:

<https://visualisation.osha.europa.eu/ageing-and-osh#!>

<https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/safer-and-healthier-work-any-age-final-overall-analysis-report>

MKS

Polska firma przykładem w kampanii *Bezpieczni na starcie, zdrowi na mecie*

Dziewiąrka firma Dartex (Wola Żaradzińska, woj. łódzkie) została opisana w *Przewodniku po kampanii* jako pozytywne i inspirujące studium przypadku. Firma zatrudnia 14 osób. Pracownicy są narażeni na ryzyko chorób układu szkieletowo-mięśniowego z powodu wykonywania powtarzających się czynności w pozycji siedzącej. W oparciu o wyniki badań lekarskich kierownictwo firmy podjęło decyzję o usprawnieniu organizacji pracy, zmieniając układ miejsc pracy i ich wyposażenie. Poprawie uległo oświetlenie miejsca pracy, ograniczono hałas i wibracje. W rezultacie tych działań wyeliminowano wypadki przy pracy, ograniczono liczbę zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego. Dodatkowym pozytywnym efektem było poprawienie jakości produktów, a w konsekwencji zmniejszenie liczby reklamacji o 70%.

Więcej informacji:

<https://healthy-workplaces.eu/pl/campaign-materials>

<https://healthy-workplaces.eu/pl/case-studies>

<http://http://dartex.com.pl>

MKS

OSHmail - elektroniczny biuletyn Europejskiej Agencji Zdrowia i Bezpieczeństwa w Pracy

Biuletyn co miesiąc przekazuje najnowsze informacje z całego świata, prezentuje publikacje, wskazuje zmiany w przepisach UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Bezpłatna subskrypcja poprzez stronę internetową

<https://osha.europa.eu/pl/news/oshmail>

DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Program rewitalizacji Łodzi

Po zakończeniu programu „Miasto 100 kamienic”, dzięki któremu od 2011 r. ponad sto budynków z zasobów komunalnych zostało odremontowanych, Urząd Miasta Łodzi przystępuje do zakrojonego na szerszą skalę programu rewitalizacji obszaru. Obejme on 20 kwartałów, w tym 8 w śródmieściu. Wyremontowane zostaną wszystkie należące do miasta kamienice na łącznym obszarze 1,5 km². Ponad 200 nienadających się do remontu kamienic zostanie rozebranych. Działania programu obejmą m. in. ul. Włókienniczą, na której ma powstać woonerf (rodzaj podwórca w strefie zurbanizowanej z ograniczonym ruchem, ale z zachowaniem miejsc parkingowych), adaptację placu przy zbiegu ul. Kilińskiego i Jaracza oraz aranżację terenów w obrębie ul. Narutowicza i Sienkiewicza.

Przewidziany na najbliższych kilka lat program zwany przez autorów „Łódzką szkołą rewitalizacji” czerpie z doświadczeń wielu miast europejskich, gdzie podobne programy były realizowane (Berlin, Londyn, Manchester, Lyon, Brema).

W programie uwzględniono trzy aspekty rewitalizacji: nadanie obszarom nowych funkcji, proces zmian urbanistycznych i architektonicznych oraz proces społeczny zmiany strategii wobec dotychczasowych mieszkańców tych obszarów w przystosowaniu ich do samodzielności i zarabiania na życie. Ten ostatni proces obejmie wsparcie w znajdowaniu pracy, rozpoczynaniu działalności oraz zdobywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i dodatkowego wykształcenia. Programy społeczne, szacowane na 300 mln zł, przeznaczone będą na dotacje dla osób prowadzących działalność gospodarczą, na dostęp do lokali w wyremontowanych kamienicach dla przedstawicieli przemysłów kreatywnych, a także dla studentów, którzy po zakończeniu studiów zdecydują się na pozostanie w Łodzi.

Foto: Zorro2212 - Praca własna, CC BY-SA 3.0
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=27487143>

Głównym źródłem finansowania inwestycji będą fundusze unijne. Łódzki magistrat złożył już 24 wnioski o dofinansowanie projektów o wartości przeszło 1,6 mld zł. Udział funduszy unijnych przekroczy 1 mld zł. W bieżącym roku miasto przygotowało 16 kolejnych wniosków na projekty o wartości ponad 1 mld zł. Program zakłada także udział prywatnych inwestorów, którzy będą mogli realizować moduły nieruchomości o powierzchni ok. 2 - 4 tys. m².

Kolejnym obszarem, w którym skumulują się inwestycje, będzie Księży Młyn. Na tym osiedlu domów robotniczych wyremontowane zostaną wszystkie budynki, gdyż do programu zgłosiły się zarządzające nimi wspólnoty mieszkańców. Zakres prac obejmuje nie tylko remonty fałd, tworzenie pracowni artystycznych i lokali użytkowych, ale także terenów rekreacyjnych dla mieszkańców. W miejscu dawnej szkoły powstanie Akademickie Centrum Designu prowadzone przez Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi.

Miejski program rewitalizacji uzupełnią inwestycje prywatne zlokalizowane w sąsiedztwie obszarów odbudowywanych ze środków publicznych. Jednym z nich jest ciąg ulic Ogrodowa – Północna, historyczna przestrzeń w pobliżu Pałacu Poznańskiego, Manufaktury i Parku Staromiejskiego. Inwestorzy zaplanowali wybudowanie w niej dwóch hoteli, biurowca z częścią handlową w parterze i domu wielorodzinnego.

Drugim obszarem, w którym skumulowały się prywatne inwestycje, jest tzw. Nowe Centrum Łodzi w sąsiedztwie nowego dworca Łódź Fabryczna. Trwają tam już prace takich deweloperów jak Skanska, która wznosi dwa biurowce: Nową Fabryczną i Bramę Miasta. Belgijska firma Ghelamco wraz z lokalnym Budomałem buduje nową centralę dla mBanku, a na sąsiedniej działce, zakupionej niedawno za rekordową na łódzkim rynku kwotę blisko 105 mln zł, wzniesie zespół dziewięciu budynków z powierzchniami biurowymi, lokalami usługowymi i handlowymi oraz mieszkaniami.

Efekty zaplanowanych w programie rewitalizacji inwestycji miasto chce pokazać podczas międzynarodowej wystawy Expo w 2022 roku. Jej głównym terenem ma być Nowe Centrum Łodzi, gdzie poza pawilonami wystawowymi mają powstać nowe biura, mieszkania i hotele.

Należy mieć nadzieję i trzymać kciuki za to, aby nasze miasto uzyskało prawo do organizacji „małego Expo”, pokonując amerykańską konkurencję (Rio de Janeiro, Buenos Aires, Minnesota) tematem wiodącym, jakim jest rewitalizacja.

Źródło: Urząd Miasta Łodzi,
<http://uml.lodz.pl/rewitalizacja>

KK

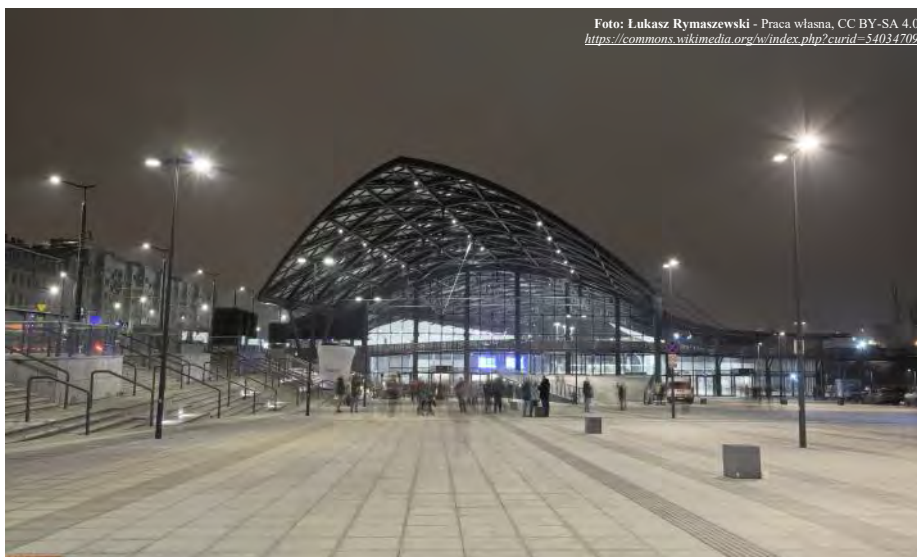

Foto: Łukasz Rymaszewski - Praca własna, CC BY-SA 4.0
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=54034709>

Spółeczna odpowiedzialność biznesu – obowiązki sprawozdawcze

26 stycznia 2017 r. weszły w życie przepisy znówelizowanej ustawy o rachunkowości (Dz.U. z 2017 poz. 61), które nakładają na przedsiębiorców obowiązek podawania informacji o niefinansowej działalności przedsiębiorstwa¹. Dotyczy to tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu, określanej skrótem CSR (*ang. corporate social responsibility*). Społeczną odpowiedzialność biznesu możemy zdefiniować jako odpowiedzialność organizacji za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko, poprzez przejrzyste i etyczne zachowanie w kluczowych obszarach, takich jak:

- ✓ ład organizacyjny,
- ✓ prawa człowieka,
- ✓ praktyki z zakresu pracy,
- ✓ środowisko,

- ✓ uczciwe praktyki operacyjne,
- ✓ zagadnienia konsumenckie,
- ✓ zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej².

Nowe zasady informowania o niefinansowej działalności przedsiębiorstwa nie dotyczą wszystkich, jedynie firm i instytucji, które zatrudniają ponad 500 osób, a ich suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego

przekracza 85 mln zł (jeśli aktywa są mniejsze, to do sprawozdania o CSR obliuguje próg obrotów w wysokości 170 mln zł za rok obrotowy). Ustawa obejmie łącznie ok. 300 podmiotów, tzw. jednostki zainteresowania publicznego (m.in. spółki Skarbu Państwa, banki, fundusze i towarzystwa emerytalne, fundusze inwestycyjne, zakłady ubezpieczeń)³.

LK

¹ Wynika to z obowiązku implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy.

² Polska Norma PN-ISO 26000:2012 Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności została opracowana w KT 305 ds. Społecznej odpowiedzialności i opublikowana 5 listopada 2012 r.

³ Art. 2, pkt.4 Ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649).

Światowy ranking innowacyjności

Doroczny ranking 50 najbardziej innowacyjnych gospodarek świata bazuje na siedmiu kryteriach, m.in. wydatkach na badania naukowe i rozwiązania technologiczne, liczbie firm sektora wysokich technologii, liczbie zgłoszonych patentów, danych o wydajności i rentowności produkcji.

Na pierwszym miejscu podobnie jak przed rokiem znalazła się Korea Południowa, doceniona za największe wśród sklasyfikowanych krajów wydatki na badania naukowe i opracowania nowości technicznych, a także za liczbę wniosków patentowych, produkcję z zyskiem i wysoki poziom edukacji.

Na drugiej pozycji znalazła się Szwecja (awans o jedną w stosunku do ubiegłego roku), a na trzeciej Niemcy (spadek o jedną).

W czołowej piętnastce najlepiej wypadły kraje skandynawskie. Poza Szwecją, na piątym miejscu jest Finlandia (dwa miejsca w górę), na ósmym Dania (awans o jedną pozycję), a Norwegia pozostała na 14 miejscu.

Polska uplasowała się na 22 miejscu (awans o jedną pozycję) i jest najlepsza w Europie Środkowo-Wschodniej. Tuż przed Polską są Chiny a wyprzedza nas też 10 krajów Unii. Na 9. pozycji są USA (spadek o jedną).

Najbardziej zmienna dla bieżącego zestawienia jest pozycja Rosji, która spadła z 12 na 26 miejsce. Autorzy rankingu upatrują przyczyn tego stanu w sankcjach gospodarczych oraz niskich cenach surowców energetycznych w 2016 r.

Źródło: Bloomberg Innovation Index 2017, www.bloomberg.com

KK

INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW BADAWCZYCH/RAMOWYCH

Modelowa umowa grantowa

Komisja Europejska przygotowała nowy wzór modelowej umowy grantowej (AGA – Annotated Model Grant Agreement). Nowa wersja (V2.2) zawiera komentarze, wyjaśnienia i przykłady interpretacji sformułowań i warunków modelowej umowy grantowej.

Wprowadzone zmiany dotyczą m.in.:

- możliwości stosowania miesięcznych stawek godzinowych dla obliczania kosztów osobowych,
- usunięcie pojęcia „full capacity” jako podstawy do określenia kosztów wykorzystania sprzętu podlegającego zwrotowi - koszty sprzętu mogą być teraz obliczane zgodnie ze standardowymi zasadami amortyzacji oraz wykorzystaniem w projekcie, niezależnie od jego pełnej wydajności,
- podkreślenia, że podstawą gromadzenia i dalszego przetwarzania danych osobowych przez KE są europejskie przepisy o ochronie danych.
- Nowa wersja AGA znajduje się na stronie Participant Portal: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf

Dni informacyjne i spotkania brokerskie dotyczące konkursów w programie Horyzont 2020

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE organizuje spotkania na temat warunków konkursów w H2020:

- **Dzień informacyjny na temat Research and Innovation Staff Exchange (RISE)**, Działania Marii Skłodowskiej-Curie, 7 lutego 2017 r., Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN, Warszawa
Konkurs dotyczy międzynarodowej i międzysektorowej wymiany pracowników. Międzynarodowe konsorcja mogą składać wnioski o finansowanie projektów do 5 kwietnia 2017 r.
Więcej informacji: <https://www.kpk.gov.pl/?event=wspolpraca-ze-stanami-japonia-rosja-i-europa-czyli-jak-projekty-marii-sklodowskiej-curie-rise-wspieraja-rozwoj-kadry-w-polskich-instytucjach>
- **Dzień informacyjny dla miast**, 8 lutego 2017 r., Uniwersytet Śląski, Katowice
Konkurs dotyczy wdrażania innowacyjnych rozwiązań w miastach w oparciu o naturę. Wyłoni najlepsze projekty demonstracyjne tzw. Living labs. Żywyymi laboratoriami staną się kolejne miasta, w których testowane będą innowacyjne rozwiązania związane z adaptacją do zmian klimatu. Zamknięcie pierwszego etapu konkursu: 7 marca 2017 r.
Więcej informacji: <http://www.kpk.gov.pl/?event=dzien-informacyjny-dla-miast>
- **Spotkanie brokerskie dotyczące celu szczegółowego H2020 Nauka z udziałem społeczeństwa i dla społeczeństwa**, 10 marca 2017 r., Tricoterie, Bruksela. Celem tej części programu jest budowanie efektywnej współpracy między nauką a społeczeństwem, w celu pozyskania nowych talentów dla badań i innowacji oraz połączenie doskonałości naukowej ze świadomością społeczną i odpowiedzialnością.
Organizatorem spotkania jest SiS.net2 - międzynarodowa sieć Krajowych Punktów Kontaktowych.
Więcej informacji: <https://www.b2match.eu/horizon-swafs2017>

.....

Konsultacje społeczne na temat wspólnych przedsięwzięć w programie Horyzont 2020

Komisja Europejska zbiera opinie interesariuszy na temat wspólnych przedsięwzięć (ang. *Joint Undertakings*) prowadzonych w programie Horyzont 2020 w latach 2014-2016. W szczególności istotne są opinie naukowców, przedsiębiorców, wynalazców i przedstawicieli innych instytucji, które uczestniczyły w projektach H2020 lub przetargach ogłaszanych w ramach wspólnych przedsięwzięć. Ankietę można wypełnić do 10 marca 2017 r.

Więcej informacji i ankietę:

https://ec.europa.eu/research/consultations/interim_joint-undertakings_h2020/consultation_en.htm

Wspólne przedsięwzięcia (Joint Undertakings - JUs) to sformalizowane partnerstwa publiczno-prywatne na poziomie europejskim. Po raz pierwszy pojawiły w 2007r. w 7 Programie Ramowym. Dotyczyły pięciu strategicznych obszarów: aeronautyki i transportu lotniczego, zdrowia, ogniw paliwowych i technologii wodorowych, systemów wbudowanych i nanoelektroniki. Te wspólne przedsięwzięcia łączące przemysł, jednostki naukowe, w niektórych przypadkach państwa członkowskie, umożliwiają określenie i wdrożenie wspólnych programów badawczych i inwestowania w międzynarodowe badania na dużą skalę. Są przykładem działań Unii Europejskiej na rzecz wzmocnienia konkurencyjności poprzez doskonałość naukową, badania inspirowane potrzebami przemysłu, otwartość i innowacyjność.

Granty i stypendia za granicą

Informacje Centrum Informacji dla Naukowców

Austria

Institute of Science and Technology

Stypendia dla osób po doktoracie

Termin składania wniosków: 15 marca 2017 r.

Więcej informacji:

<http://ist.ac.at/en/research/postdoctoral-research/istfellow>

Francja – Centre-Val de Loire

Stypendia dla osób doktorów i profesorów

Termin składania wniosków: 9 lutego 2017 r.

Więcej informacji:

<http://www.lestudium-ias.com/content/studium-research-fellowship>

Hiszpania

Katalonia, TECNIOspring PLUS

Stypendia dla doświadczonych naukowców po doktoracie lub z 4-letnim doświadczeniem badawczym

Termin składania wniosków: 1 lutego 2017 r.

Więcej informacji:

<http://www.catalonia.com/en/innovate-in-catalonia/tecniospringplus/tecniospringcall.jsp>

Węgry - Budapeszt

Stypendia na badania w Open Society Archives

Termin składania wniosków: 10 stycznia 2017 r.

Więcej informacji:

<http://visegradfund.org/scholarships/visegrad-scholarships-at-osa>

Włochy

Stypendia Fundacji Bogliasco dla humanistów

Termin składania wniosków: 15 stycznia 2017 r.

Więcej informacji:

<https://www.bfny.org/en/apply>

Rzym

Stypendia dla doktorantów z dziedziny kultury rzymskiej

Termin składania wniosków: 15 marca 2017 r.

Więcej informacji:

<http://www.nexus.it/lemmermann>

Różne kraje

Europa – ERC Consolidator Grants

Granty Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (European Research Council) dla osób 7-12 lat po doktoracie

Termin składania wniosków: 9 lutego 2017 r.

Więcej informacji:

http://www.kpk.gov.pl/?page_id=18628

<https://erc.europa.eu/funding-and-grants>

Stypendia dla doktorantów (do 27 lat) z dziedziny biomedycyny

Termin składania wniosków: 1 lutego 2017 r.

Więcej informacji:

<http://www.bifonds.de/fellowships-grants/phd-fellowships.html>

Stypendia dla doktorantów i osób po doktoracie w krajach Grupy Wyszehradzkiej, Partnerstwa Wschodniego, na Bałkanach

Termin składania wniosków: 31 stycznia 2017 r.

Więcej informacji:

<http://visegradfund.org/scholarships/visegrad-scholarship-program>

Stypendia EMBO (<http://www.embo.org>) dla osób po doktoracie

Zgłoszenia przyjmowane są w trybie ciągłym – ale oceniane w lutym i w sierpniu

Więcej informacji:

<http://www.embo.org/funding-awards/fellowships/long-term-fellowships#about>

Stypendia dla doktorantów (do 27 roku życia) w dziedzinie biomedycyny

Termin składania wniosków: 1 lutego 2017 r.

Więcej informacji:

<http://www.bifonds.de/fellowships-grants/phd-fellowships.html>

Więcej informacji: <https://www.euraxess.pl/pl/poland/praca-granty>

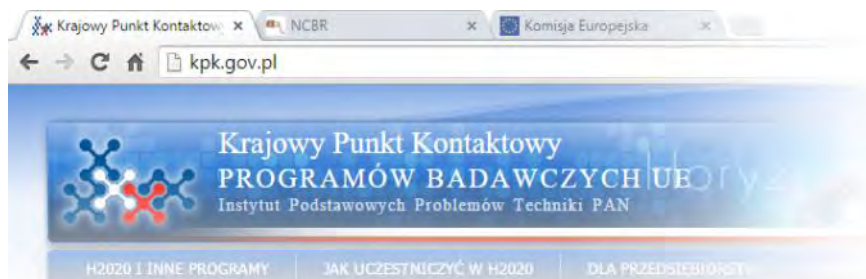
Konkursy programu Horyzont 2020

EXCELLENT SCIENCE – Doskonałość naukowa	
Tytuł (call) i symbol konkursu (call identyfikator)	Terminy składania wniosków
CALL: CALL FOR PROPOSALS FOR ERC CONSOLIDATOR GRANT Call identifier: ERC-2017-COG	9.02.2017
CALL: CALL FOR PROPOSALS FOR ERC PROOF OF CONCEPT GRANT Call identifier: ERC-2017-POC	19.01.2017 25.04.2017 5.09.2017
CALL: FOSTERING THE INNOVATION POTENTIAL OF RESEARCH INFRASTRUCTURES Call identifier: H2020-INFRAINN-2016-2017	29.03.2017
CALL: DEVELOPMENT AND LONG-TERM SUSTAINABILITY OF NEW PAN-EUROPEAN RESEARCH INFRASTRUCTURES Call identifier: H2020-INFRADEV-2016-2017	29.03.2017
CALL: FET-OPEN – NOVEL IDEAS FOR RADICALLY NEW TECHNOLOGIES Call identifier: H2020-FETOPEN-2016-2017	17.01.2017 27.09.2017
CALL: TRANS-NATIONAL COOPERATION AMONG MARIE SKŁODOWSKA-CURIE NATIONAL CONTACT POINTS Call identifier: H2020-MSCA-NCP-2017	29.06.2017
CALL: MARIE SKŁODOWSKA-CURIE RESEARCH AND INNOVATION STAFF EXCHANGE Call identifier: H2020-MSCA-RISE-2017	5.04.2017
CALL: SUPPORT TO POLICY AND INTERNATIONAL COOPERATION Call identifier: H2020-INFRA-SUPP-2016-2017	29.03.2017
CALL: E-INFRASTRUCTURES Call identifier: H2020-EINFRA-2016-2017	29.03.2017
INDUSTRIAL LEADERSHIP - Przywództwo przemysłu	
CALL: INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES CALL Call identifier: H2020-ICT-2016-2017	25.04.2017
CALL: EU-BRAZIL JOINT CALL Call identifier: H2020-EUB-2017)	14.04.2017
INTERNET OF THINGS Call identifier: H2020-IOT-2016-2017	25.04.2017
EARTH OBSERVATION Call identifier: H2020-EO-2017	1.03.2017
COMPETITIVENESS OF THE EUROPEAN SPACE SECTOR: TECHNOLOGY AND SCIENCE Call identifier: H2020-COMPET-2017	1.03.2017
APPLICATIONS IN SATELLITE NAVIGATION – GALILEO – 2017 Call identifier: H2020-GALILEO-GSA-2017	1.03.2017
INDUSTRY 2020 IN THE CIRCULAR ECONOMY Call identifier: H2020-IND-CE-2016-17	7.03.2017 5.09.2017
HORIZON 2020 DEDICATED SME INSTRUMENT 2016-2017 Call identifier: H2020-SMEINST-2016-2017	Faza I: 15.02.2017, 3.05.2017, 6.09.2017, 8.11.2017 Faza II: 18.01.2017, 6.04.2017, 1.06.2017, 18.10.2017
FOR A BETTER INNOVATION SUPPORT TO SMES Call identifier: H2020-INNOSUP-2016-2017	4.04.2017, 28.03.2017, 18.10.2016, 8.03.2017, 18.10.2017 (w zależności od tematu)
HORIZON PRIZE – MATERIALS FOR CLEAN AIR Call identifier: H2020-CLEANAIR-2015	28.01.2018
SOCIETAL CHALLENGES – Wyzwania społeczne	
FCH2 JU CALL FOR PROPOSALS 2017 Call identifier: H2020-JTI-FCH-2017-1	20.04.2017
CALL: H2020-JTI-IMI2-2016-10-TWO-STAGE Call identifier: H2020-JTI-IMI2-2016-10-TWO-STAGE	28.03.2017
CALL: SESAR 2020 EXPLORATORY RESEARCH AND VERY LARGE SCALE DEMONSTRATIONS OPEN CALL Call identifier: H2020-SESAR-2016-2	11.05.2017
CALL: CLEAN SKY 2 CALL FOR PROPOSALS 05 Call identifier: H2020-CS2-CFP05-2016-03	9.03.2017

Tytuł (call) i symbol konkursu (call identyfikator)	Terminy składania wniosków
CALL: CLEAN SKY 2 CALL FOR CORE PARTNERS WAVE 4 Call identifier: H2020-CS2-CPW04-2016-01	9.03.2017
CALL: SHIFT2RAIL JU CALL FOR PROPOSALS 2017 Call identifier: H2020-S2RJU-2017	30.03.2017
CALL: HORIZON PRIZE – LOW CARBON ENERGY INDUCEMENT PRIZES 2016 - PHOTOVOLTAICS MEETS HISTORY Call identifier: H2020-LCE-PRIZES-2016-02	26.09.2017
CALL: HORIZON PRIZE – LOW CARBON ENERGY INDUCEMENT PRIZES 2016 - CO2 REUSE Call identifier: H2020-LCE-PRIZES-2016-03	3.04.2017
CALL: HORIZON PRIZE – LOW CARBON ENERGY INDUCEMENT PRIZES 2016 - LOW CARBON HOSPITAL Call identifier: H2020-LCE-PRIZES-2016-01	3.04.2017
CALL: HORIZON PRIZE - BIRTH DAY Call identifier: H2020-BIRTHDAYPRIZE-2016	6.09.2017
CALL: HORIZON PRIZE - CLEANEST ENGINE OF THE FUTURE Call identifier: H2020-FUTUREENGINEPRIZE-2016	20.08.2017
CALL: HORIZON PRIZE - ENGINE RETROFIT FOR CLEAN AIR Call identifier: H2020-ENGINERETROFITPRIZE-2016	12.09.2017
CALL: H2020-JTI-IMI2-2015-08-SINGLE-STAGE Call identifier: H2020-JTI-IMI2-2015-08-SINGLE-STAGE	16.03.2017 14.09.2017 15.03.2018
CALL: RURAL RENAISSANCE - FOSTERING INNOVATION AND BUSINESS OPPORTUNITIES Call identifier: H2020-RUR-2016-2017	14.02.2017
CALL: ENERGY EFFICIENCY CALL 2016-2017 Call identifier: H2020-EE-2016-2017	7.06.2017
CALL: PERSONALISED MEDICINE Call identifier: H2020-SC1-2016-2017	11.04.2017
CALL: SUSTAINABLE FOOD SECURITY – RESILIENT AND RESOURCE-EFFICIENT VALUE CHAINS Call identifier: H2020-SFS-2016-2017	14.02.2017
CALL: COMPETITIVE LOW-CARBON ENERGY Call identifier: H2020-LCE-2016-2017	14.02.2017
CALL: BLUE GROWTH - DEMONSTRATING AN OCEAN OF OPPORTUNITIES Call identifier: H2020-BG-2016-2017	14.02.2017
CALL: BIO-BASED INNOVATION FOR SUSTAINABLE GOODS AND SERVICES - SUPPORTING THE DEVELOPMENT OF A EUROPEAN BIOECONOMY Call identifier: H2020-BB-2016-2017	14.02.2017
CALL: GREENING THE ECONOMY Call identifier: H2020-SC5-2016-2017	7.03.2017
CALL: SMART AND SUSTAINABLE CITIES Call identifier: H2020-SCC-2016-2017	14.02.2017 7.03.2017
CALL: DIGITAL SECURITY FOCUS AREA Call identifier: H2020-DS-2016-2017	25.04.2017

Więcej informacji:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/index.html>

Źródło:

<http://ec.europa.eu>

<http://www.kpk.gov.pl>

<http://regionalny.uni.lodz.pl>

<https://www.euraxess.pl>

MKS

OFERTY KOOPERACJI

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości — ośrodek Enterprise Europe Network świadczy m.in. usługi w poszukiwaniu partnerów handlowych i technologicznych. W przypadku zainteresowania ofertą prosimy o kontakt i podanie numeru referencyjnego. Jednocześnie zachęcamy do zgłaszania własnych ofert. Formularz jest dostępny na stronie internetowej FRP w dziale projektu EEN w zakładce *Wyszukiwarka ofert współpracy i wydarzeń*.

Lp.	Nr Ref	Opis oferty
1.	BOCY20160317002	Cypryjska firma specjalizująca się w produkcji opatentowanych i nagradzanych zabawek konstrukcyjnych, poszukuje agentów i dystrybutorów do reprezentowania i sprzedaży swoich produktów na całym świecie.
2.	BOCY20160407002	Cypryjski producent produktów organicznych (oliwa z oliwek, syrop świętojański itp.) poszukuje agentów i / lub dystrybutorów z zagranicy w celu reprezentowania i / lub sprzedaży ich produktów w innych krajach.
3.	BORU20160623001	Rosyjska firma specjalizuje się w produkcji przemysłowych systemów redukcji emisji opartych na zaawansowanych katalizatorach kontroli emisji oraz pochłaniaczach. Poszukuje partnerów do współpracy w ramach umowy agencji handlowej i usług dystrybucyjnych.
4.	BORO20160505002	Rumuńska firma działająca w branży energii odnawialnej rozpoczęła prace nad projektem elektrowni fotowoltaicznej (park solarny), która jest już gotowa do budowy. Projekt zakłada budowę montowanego w gruncie systemu fotowoltaicznego w północno-zachodnim regionie Rumunii. Posiada moc na poziomie 3,48 MWp (megawatów mocy szczytowej) i jest zaplanowana jako system zamontowany na stałe. Firma poszukuje partnerów zainteresowanych przejęciem lub umową finansowania.
5.	BRNL20160530001	Holenderska firma poszukuje partnera, który byłby zainteresowany produkcją i / lub podwykonawstwem odzieży z tkanin specjalnych, nieprzenoszących przykrych zapachów. Partner powinien być w stanie zaoferować kompletne rozwiązanie, cięcie, szycie i produkcję zgodnie z podanymi instrukcjami, takimi jak wzory i szablony. Firma powinna mieć certyfikat ekologiczny dla swoich tkanin.
6.	BRCZ20160725001	Czeski uniwersytet pracuje nad opracowaniem powłoki o wysokiej emisyjności do termograficznego mierzenia niskiej temperatury. Uniwersytet poszukuje europejskiego producenta farb, który może wyprodukować i dostarczyć 800 l powłok rocznie w oparciu o umowę produkcyjną. Jeśli współpraca z producentem farb będzie owocna, uniwersytet jest otwarty do dyskusji na temat dalszych możliwości współpracy.
7.	BRCZ20160607001	Przedsiębiorstwo czeskie specjalizujące się w projektowaniu i produkcji nowoczesnych pieluch wielorazowych dla dzieci poszukuje producenta tekstyliów na terenie UE. Firma jest zainteresowana pozyskaniem partnera, który byłby zdolny wyprodukować materiał wykorzystywany jako zewnętrzna warstwa pieluchy. Wizją przedsiębiorstwa jest stać się jednym z największych europejskich producentów pieluch wielorazowych dla dzieci. Firma zainteresowana jest nawiązaniem współpracy w oparciu o umowę dystrybucyjną.
8.	BRDE20160727001	Niemieckie MŚP działające w sektorze produkcji materiałów promocyjnych dla branży podróżniczej poszukuje partnerów zainteresowanych produkcją specjalistycznych produktów tekstylnych i drukiem na tekstyliach w ramach umowy o podwykonawstwo lub umowy produkcyjnej.
9.	BRGR20160706001	Grecka firma zaangażowana w sektor publikacji turystycznych poszukuje partnerów biznesowych na terenie Europy, którzy dostarczyliby drukowane materiały poświęcone antycznej historii i kulturze Grecji.
10.	BRRO20160706001	Rumuński dystrybutor luksusowych tekstyliów okiennych i bieliznianych zainteresowany jest nawiązaniem długofalowej współpracy z dostawcami gotowych zestawów zasłon, pościeli i firan. Firma poszukuje partnerów na terenie całej Europy.

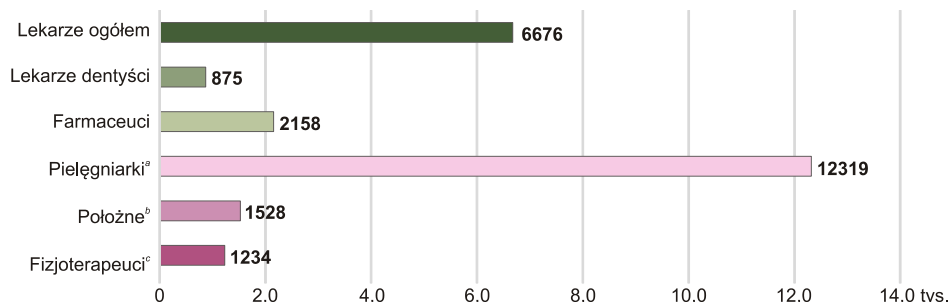
Tłumaczenie streszczeń ofert dokonywane jest przez wybranych konsultantów w całym kraju i koordynowane przez ośrodek EEN przy Stowarzyszeniu Wolna Przedsiębiorczość w Sopocie.

OKIEM STATYSTYKA

OCHRONA ZDROWIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Pracownicy medyczni w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

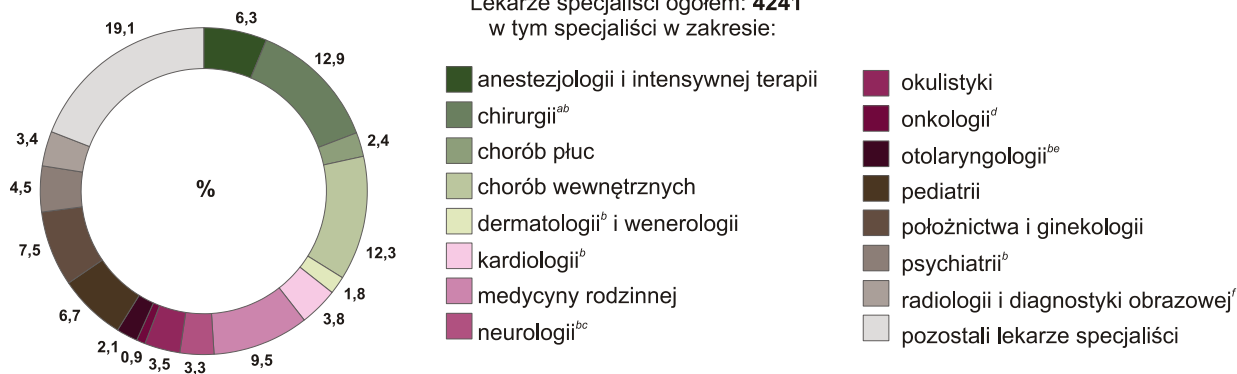

a-c W tym magistrzy: a – pielęgniarstwa – 1387, b – położnictwa – 233, c – fizjoterapii i rehabilitacji – 626.

Lekarze specjaliści w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

Lekarze specjaliści ogółem: **4241**
w tym specjaliści w zakresie:

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii, b łącznie ze specjalistami dziecięcymi, c—d Także: c — neuropatologii, d — patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii dziecięcej, e—f Także: e — otorynolaryngologii, f — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Stacjonarna opieka zdrowotna w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

Szpitala^a ogólne: **68**

Łóżka^b w szpitalach^a ogólnych: **12985**

Łóżka^b w szpitalach^a ogólnych na 10 tys. ludności
według województw

Lekarze^a na 10 tys. ludności według województw w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

- 20 lekarzy i mniej
- 21-23
- 24-26
- 27 lekarzy i więcej

a Według podstawowego miejsca pracy.

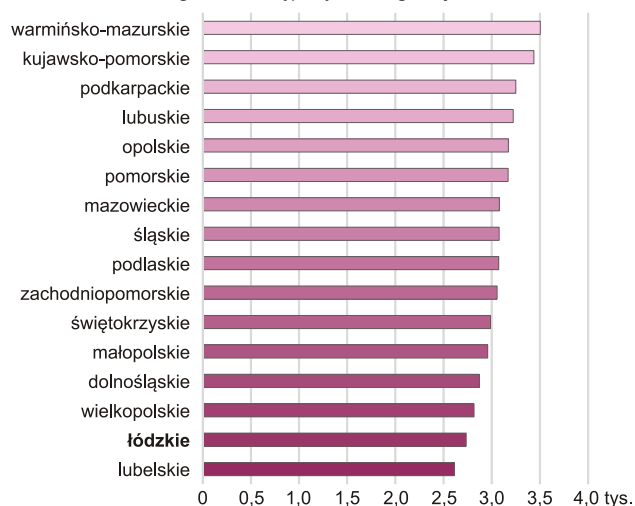
- 44 łóżka i mniej
- 45-49
- 50-54
- 55 łóżek i więcej

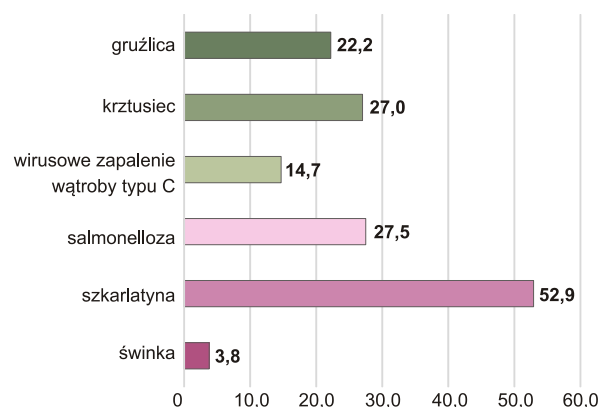
a Bez podmiotów prowadzących wyłącznie działalność dzienną, b łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne w 2015 r.Apteki: **912**Punkty apteczne: **88**

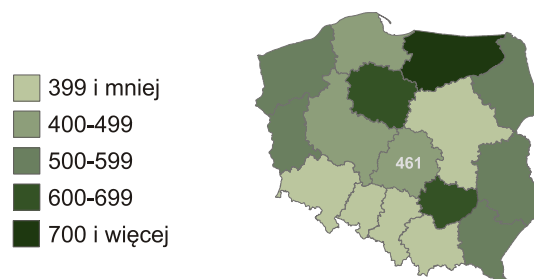
Liczba ludności przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną według województw

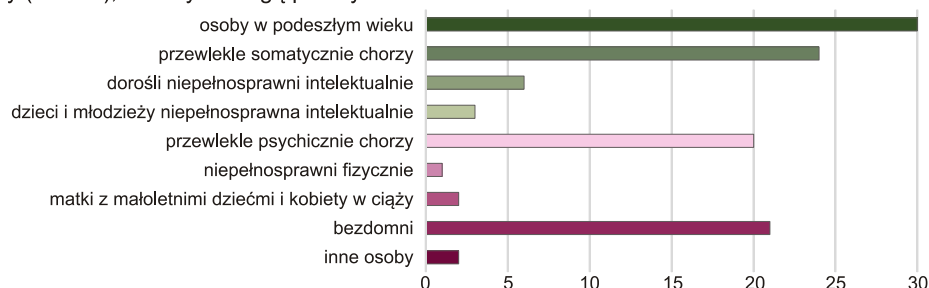
a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

Zachorowania na niektóre choroby zakaźne w 2015 r. na 100 tys. ludności**Świadczenia pomocy społecznej w 2015 r.**

Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności według województw

Pomoc społeczna stacjonarna w 2015^a r.

Stan w dniu 31 XII

Domy i zakłady: **104**Miejsca: **7983**Mieszkańcy: **7609**Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać^b:

a Łącznie ze środowiskowym domem samopomocy. b W podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI

93-176 Łódź ul. Suwalska 29
 centrala: 042 683 91 00, 683 91 01
 fax: 042 684-48-46
 e-mail: sekretariat@stat.gov.pl
 www.stat.gov.pl/lodz

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych:
 tel.: (42) 683 92 55
 e-mail: OBR_ldz@stat.gov.pl
 www.stat.gov.pl/lodz/obr

Ośrodek Enterprise Europe Network zaprasza do korzystania z biblioteki i czytelni w siedzibie Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości, przy ul. Piotrkowskiej 86. Do Państwa dyspozycji oddajemy bogaty księgozbiór specjalistycznej literatury polskiej i obcojęzycznej z dziedziny ekonomii, zarządzania i marketingu, ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej.

Przedstawiamy nowości z Biblioteki Fundacji.

Praca zbiorowa *The Archives of Automotive Engineering* Vol. 70, No 4, Warszawa, Przemysłowy Instytut Motoryzacji, 2015 (ISSN 1234-754X).

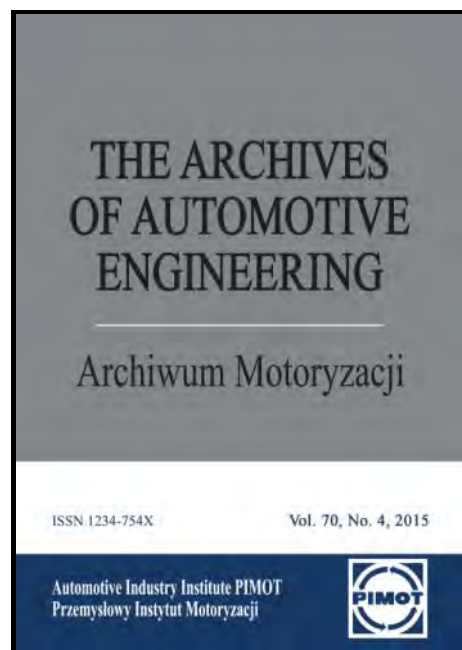
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości przedstawia publikację *The Archives of Automotive Engineering*. Jest to kwartalnik naukowy wydawany od 1996 r. przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji (PIMOT) w Warszawie. Periodyk jest poświęcony szeroko pojętym zagadnieniom związanym z badaniami, konstrukcją, wytwarzaniem i eksploatacją pojazdów samochodowych oraz bezpieczeństwem. Wszystkie artykuły są recenzowane (każdy przez dwóch niezależnych recenzentów). Procedura recenzowania dostępna jest na stronie internetowej

www.archiwummotoryzacji.pl

Numer 4/2015 kwartalnika, pozyskany do zasobów biblioteki FRP, zawiera następujące artykuły (większość w dwóch wersjach językowych):

- *The influence of road surface unevenness on tyre rolling resistance*, Wpływ równości nawierzchni na opór toczenia opon, autorzy: Jerzy Ejsmont, Grzegorz Ronowski, Stanisław Staryma i Beata Świczko-Żurek z Politechniki Gdańskiej,
- *Investigation of passive safety aspects for vehicle subjected to mine blast*, Badania wybranych aspektów bezpieczeństwa biernego w pojazdach narażonych na eksplozję min, autor: Artur Iluk z Politechniki Wrocławskiej,
- *Analysis of the influence of perception time on stopping distance from the angle of psychophysical factors*, Analiza wpływu czasu postrzegania na długość drogi zatrzymania przez pryzmat czynników psychofizycznych, autorzy: Ewa Karwowska i Przemysław Simiński z Wojskowego Instytutu Techniki Pancernej i Samochodowej,
- *A model for dynamic analysis of a 5PK belt transmission in dry or wet conditions*, autor Krzysztof Kubas z Uniwersytetu w Bielsko-Białej.
- *The research on the factors that predetermine the accident rate in heavy transport sector: in case of Lithuania*, autorzy: Kristina Čižiunienė i Jonas Matijošius z Politechniki Giedymina z Wilna,
- *Selected problems in diagnostic testing of automatic transmissions (AT)*, Wybrane problemy diagnozowania automatycznych skrzyń biegów (ASB), autorzy: Tadeusz Dziubak i Paweł Szczepaniak z Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie,

KK

WSPIERAJ ŁÓDZKĄ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości

organizacja pożytku publicznego*

KRS: 0000057880

Bank PEKAO S.A. I O/Łódź Nr konta: 51 1240 3015 1111 0000 3412 3658

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości

- ❖ doradza osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą
- ❖ wspiera konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw
- ❖ inspiruje i ułatwia współpracę nauki z biznesem
- ❖ promuje osiągnięcia łódzkich naukowców
- ❖ wspiera działania przedsiębiorstw na rzecz rozwoju regionu łódzkiego
- ❖ organizuje Forum Przedsiębiorczości z udziałem liderów życia społecznego i gospodarczego
- ❖ działa na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym, w tym osób starszych, młodzieży, osób niepełnosprawnych i głuchych
- ❖ rozwija postawy przedsiębiorczości i prowadzi działania na rzecz aktywności zawodowej osób młodych i starszych
- ❖ wspomaga absolwentów w wejściu na rynek pracy i znalezieniu zatrudnienia

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości

90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 86

tel. 42 630 36 67 tel./fax 42 632 90 89, e-mail: fundacja@frp.lodz.pl

www.pozYTEK.gov.pl

www.1procent.lodzkie.pl

*W myśl Ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 4 ust. 9 i art. 22)

